

Tabor

1945

Ob 60 letnici partizanskega genocida slovenske domobranske vojske, pa žena, deklet in otrok.

2005

TABOR
1-3 • 2005

... In večna luč naj jim sveti.

VSEBINA

Mati - L. Skvarča	1
Asperges me hysopo et super nivem me albador! - Jeremija Kalin (Črna maša)	3
Že dolgo čakam te dekle - Marjan Jakopič	7
Novo odkrito morišče pri Šoštanju	8
Odpor v Dolomitih - Albert Svetina	10
Stereotipne Dražgoše - Ive Stanič	11
Pripoved in doživetje - Ivan Šilar	13
Domovina - Korošec	18
Komentar - Korošec	21
Kdo je dal povelje za pokol po vojni	27
Teharski otroci - Ivan Ott	28
Očka, mami, kje ste?	36
Po Cankarju	41
Fojbe - Condor	41
Življenski jubilej	44
Med nami	44
Odšli so	46
Darovali so	48

*Svobodni sveta
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!*

Januar–Marec 2005 • Ljubljana

MATI

Bil sem domobranec

Dokler je živela mati, mi ni ničesar manjkalo, pa naj sem bil na še tako zelo oddaljeni postojanki.

Nekega dne pa, ko sem se vrnil z izvidnice na postojanko, me je čakalo pismo.

»Pismo zame?« sem se začudil. Saj mi niso nikoli pisali ne domači, ne drugi, ker tudi jaz nisem nikomur pisal.

Pa vendar, pismo me je čakalo. Bog ve, kdo mi je pisal in kaj je v pismu?

Ves nemiren sem ga odprl in bral: »Dragi sinko! Vrni se hitro domov! Rada bi te še enkrat videla, predno umrjem, Tvoja mamica.« In spodaj pripis: »Pridi hitro!«

Ostal sem kakor zadet. V meni je zakričala groza. V duhu sem videl mamo, ki odhaja in nestrpno pričakuje, kdaj se bodo odprla sobna vrata, in bom prišel, da me bo še enkrat objela in pokrižala.

Hitel sem, kar se je dalo, da bi še ujel mamo pri življenju. Vso pot sem se bal, da bom prišel prepozno.

Ves zasopel sem planil v sobo. Mati je bleda ležala v postelji. Njene oči so se široko odprle, kot bi me hotele objeti, in njena izsušena roka me je iskala. Njen obraz se je nasmehnil in ljubeče me je pogledala. Dolgo me je gledala. Rada bi mi bila veliko povedala, njene ustnice so se premikala, toda glasu ni bilo iz njenih ust. Čez nekaj trenutkov mi je močneje stisnila roko in odšla za vselej.

Vsi, ki smo bili ob njej, smo zadrževali solze, dokler nas ni prevzelo

nezadrženo ihtenje. Šele v tistem trenutku smo vedeli, kako smo jo imeli radi in kaj smo izgubili. Tudi oče, naslonjen na zapeček krušne peči, je jokal.

Proti večeru so prišle dobre sosede iz vasi z rožami. Mamo smo položili na mrtvaški oder in jo odeli s cvetjem. Po tri sveče so gorele na vsaki strani in fantje – domobranci so ji bili častna straža.

Kako lep je bil mamin spokojni obraz, ko se je poslovila od svoje družine.

Tri dni smo poslednjič zrl v njen obraz. Nato pa so prišli sosedge, možje iz vasi in jo pokrili. Ko sem jo pred tem zadnjikrat poljubil na čelo, so mi solze privrele iz oči in kanile na njen beli obraz.

Vrnil sem se na postojanko. Mamina smrt me je hudo prizadela. Vse se mi je zdelo tako hladno in prazno.

Čez nekaj dni sem šel na materin grob. Pokleknil sem na zrahljano prst in jo v silni žalosti močil s solzami. Tedaj sem se šele prav zavedel, da nimam več mame.

Ko sem proti večeru vstal, sem začutil v sebi neko tolažbo, kot bi mi mati dejala:

»Pojdi moj sinko, kamor te kliče dolžnost!«

Znova sem začutil v sebi smisel življenja ter zbral voljo in dolžnost, da skupaj z drugimi fanti branim svojo domovino.

Materin smehljaj, ki je igral na njenih ustnicah, predno je odšla, me je spremljal vsepovsod. V tem smehljaju sem videl vso njeno ljubezen do nas in njen blagoslov, ki naj bi nas spremljal v življenju. Ta smehljaj me je bodril v vseh težkih dneh.

Moji obiski na maminem grobu pa so se vrstili. Neštetokrat sem zavil na pokopališče, kjer sem ob črni prsti materinega groba doumel vso njeno ljubezen do nas in dobil novih moči za naš domovinski boj.

Draga mama!

Sedaj ko Te ni več med nami, sem spoznal Tvojo veličino v Tvoji skromnosti. Ko si umrla, si nam pustila svoje srce, ki je bilo ena sama ljubezen, nesebičnost, odpoved, skrb in molitev za vse nas. Nad vsemi pa ljubezen, Tvoja nenehna ljubezen, kakor živ, neusahljiv studenec.

Ko sem ranjen ležal v bolnici in se boril za življenje, si Ti čula nad

mano in prečula vse noči pri meni. Ozdravel sem. Videl sem Tvoje solze, Tvojo skrb. V vsaki solzi pa je bil biser ljubezni.

Mama moja, tudi jaz Te ljubim brez meja. Moje življenje gre zdaj proti koncu in že se veselim snidenja s Teboj.

Dokler pa bom še hodil po tej naši lepi zemlji, dokler bom še poslušal šumenje gozdov, dokler se bom še veselil pomladega cvetja, Ti me vodi, da ne bom zgrešil poti do Tebe.

Mama, ostani z menoj!

L. Skvarča

ASPERGES ME HYSOPO ET SUPER NIVEM ME ALBADOR!

Strežnik: Vetrinjski tabor!

S hisopom jih pokropi,
z vejico roženkravta in rožmarina,
z blagoslovljeno vodo večnega spomina!

Njih rane – kot škrlat krvave –
bolj kot rosa se bodo svetile
na ostrih rezinah trave,
bolj kot srež se bodo iskriale
na trnih nočne goščave,
kjer šla je njih bosa pot skozi brinje,
da visoko v nebo se vstopi
kot cesta zvezd za vek iz veka –
v bleskih ran žareči Geniji
Ljubezni Domovine!

Strežnik: Vetrinje!

Tabor brezdomnega Človeka!
Sramoten žig v čelo Evropi!
Tančica črna čez lice Sloveniji!
Nož skozi srce Materinje!
Joj!
S hisopom jih pokropi!

S hisopom jih pokropi
te slovenske bataljone,
vriskajoče iz zmag,
zdaj na vetrinjski poljani
brez orožja
kot človek nag -
le Milost Božja
ga drži na dlani.
Z vero v Albijone
in njih besede
so šli v vojaške rede,
stopili na kamione -
a z drvečega teka
pojoči tropi
so pali v muke Smrti,
kot so kazali načrti
izdaje gostinje.

Strežnik: Vetrinje!

Tabor izdanega Človeka!
Sramoten žig v čelo Evropi!
Tenčica črna čez lice Sloveniji!
Nož skozi srce Materinje!
Vetrinje!
Joj! Joj!!
S hisopom jih pokropi!

S hisopom jih pokropi
te mrtvaške križevpotce,
nage mučenike
skozi ječ krike,
povezane kot na povodce
na blede žice.
zasramovane, zapljuvane v lice,
zlakotnele, poniževane,
na vretena natezane,
razčtetverjene in razrezane
in v srce zaklane;
pognane v hribe
pod nože kot pod ostre šibe,
pehane nad brezen obronke
s telesi kot rože potonke
in s streli v vratove
vržene v podzemskie rove,
v jame in prepade
med kamenje in gade,
kopa h kopi,
krvava reka...
O zemlja slovenska
kdaj boš zrna semenska
dvignila iz jame katynje!

Strežnik: Vetrinje!

Tabor ubitega Človeka!
Sramoten žig v čelo Evropi!
Tenčica črna čez lice Sloveniji
Nož skozi srce Materinje!
Vetrinje!
Joj! Joj! Joj!!!
S hisopom jih pokropi!

S hisopom jih pokropi,
z vejico roženkravta in rožmarina,
z blagoslovljeno vodo večnega spomina -
to slovensko vojsko
in njih muko herojsko!
Njih rane - kot škrlat krvave -
bolj kot sneg se bodo blestele od Slave
na našega neba lesketu
v vek iz veka -
v bleskih ran žareči Geniji
Ljubezni domovine!

Strežnik: Vetrinje!

Tabor spečih vojakov: zagrinja jih zemlje plast
leže ob Matjažu v pričakujočem krogu,
da vstanejo z njim, ko odpre jim Čas veka -

Mašnik: v Ponos in Čast:

SLOVENIJI !
EVROPI!
SVETU!
BOGU!

*Jeremija Kalin
(Črna maša)*

NEKOČ SE BODO MORALI - ČE NE ONI, PA NJIHOVI OTROCI-
SPRIJAZNITI S TEM, KAR SE JE V RESNICI ZGODILO SLO-
VENCEM SREDI 20 STOLETJA:

DA SO OD NEKOD PRIŠLI BESI, KAKOR JIH IMENUJE DO-
STOJEVSKI, IN DA SO BILI EDINI, KI SO SE JIM POSTAVILI
PO ROBU, SLOVENSKI KATOLIČANI. IN DA SO ZA TA
JUNAŠKI IN SAMOTNI BOJ PLAČALI STRAŠNO CENO,
NA NJIH SE JE POKAZALO, PO ČEM JE ZVESTOBA.

Kako dolga doba je potrebna, da pride do resničnih izjav, kaže tudi tista, ki jo je izrekel novembra na posvetu v državnem zboru zgodovinar dr.Janko Prunk:

»Na Slovenskem je v času NOB zmagal projekt boljševiske revolucije.«

Takih stavkov je sedaj vedno več. Nekoč jih bo toliko, da se njihove-
mu pomenu ne bo mogoče upirati.

Iz komentarja Justina Stanovnika v Družini.

Marjan Jakopič

ŽE DOLGO ČAKAM TE DEKLE

*Že dolgo čakam te dekle v tej jami,
kot nekdanji vasovalec - nič ne spim,
zvečer pod okno tvoje pohitim
in te objamem s trudnimi rokami.*

*A vidim vse, kot šel bi skozi vas:
za dvorom zopet češnjev cvet poganja,
glej mater vidim, ki se trudna sklanja
čez noč se zgubal ji je lep obraz.*

*Kdo letos bo bandera naša nosil,
kdo pritrkaval bo na sveti dan,
kdo bo otavo spraval in pokosil?*

*A vendar pridemo zvečer prav vsi
pogled v vas, polje, domove,
poprosit vas za češnjeve cvetove.*

- Saj ni nad nami rož, le kup prsti.

Novo odkrito morišče pri Šoštanju

Vaščane vasi Škale pri Šoštanju je novica, da se bodo morali izseliti zaradi stalnih potresov in udrtin, zelo presenetila.

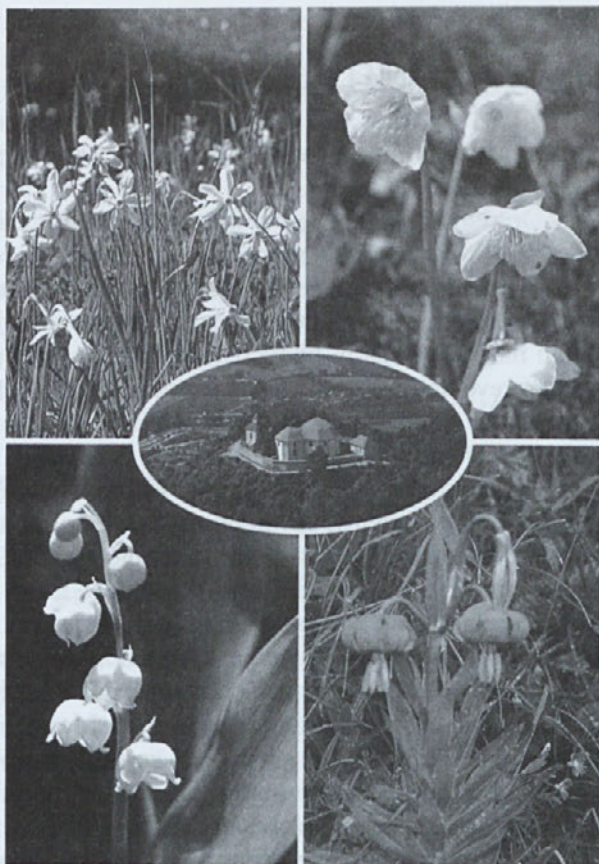
Brodnikovi so vztrajali v svojem domu, čeprav so se v stenah pojavile razpoke, ki so postajale vse večje, kljub opasanju hiš s kovinskimi obroči.

Rezka Matej, zdajšnja upokojenka iz preseljene vasi Škale, se spominja:

Pri župnišču, kjer je bil sedež dekanije se je ob ugrezanju pokazal obokan podzemni prostor, v njem pa na tovarnjake človeških kosti. Hodili smo gledat in ugibali, kateri reveži so tako žalostno končali. Kmalu pa je kosti zasul buldožer, da ne bi ljudje več zastavljali nadležnih vprašanj, zemlja se je pogrezala, pozneje pa je vse zalila voda. Skrivnost, kdo so pobiti in kdo je pobijalec, je začasno utonila...

Škalsko jezero pri Šoštanju je vas preselilo na trdna tla.

Pomlad se budi na grobiščih.

*Tu spi mladenič tih in plah
in čaka na vstajenje.*

*Z roso je odet, postlan na mah,
nič več ne misli, samo hrepenenje*

pesnik Stanko Majcen svojemu sinu,
ki leži v Kočevskem Rogu

ODPOR V DOLOMITIH

Odpor proti partiji je bila posledica nasilnega ravnanja partije in partizanov s prebivalstvom.

Ne samo v Dolomitih, povsod kjer je bil centralni komite in izvršni odbor osvobodilne fronte, je bilo potrebno teren najprvo očistiti, se pravi znebiti se je bilo treba vseh tistih, ki za partijo niso bili zanesljivi. To so bili ljudje, ki niso bili za OF in jih je partija imela za svoje sovražnike. V začetku nasprotovanja ni bilo zaznati. Odkrit odpor proti partijskim metodam revolucionarnega nasilja je nastal pozneje, ko je partija s partizani začela z rekvizicijami in likvidacijami.

Ko so partizani Dolomite »očistili,« je bilo pobitih veliko ljudi. Prisotnost partizanskega vodstva je morala biti v strogi tajnosti.

Vsakogar, posebno pa kmetov, pač ni bilo mogoče pridobiti za revolucionarne ideje. Kmetje so imeli svoje premoženje, večje ali manjše, svoja posestva, živino in so bili na to navezani. Greh so imeli, ne ker bi bili proti, njihov greh je bil ker niso bili zanesljivi; jih je bilo treba pobiti. To umazano opravilo so izvajali ljudje, ki so bili že po naravi surovi in nevarni celo svojim. Najbolj znan likvidator je bil Peter Cefuta – Gad, komandant udarne čete dolomitskega odreda. Mačku je bil najprej zelo potreben, ko pa je opravil svoje delo, se ga je znebil.

Ljudje so bili prestrašeni zaradi umorov, bežali so v Ljubljano in celo čez Toško čelo k Nemcem za zaščito.

Partizansko vodstvo, ki je bilo odgovorno za takšno stanje, tega takrat, kot tudi kasneje ni hotelo priznati.

Posledica tega nevdržnega stanja – ubojev in kraje – rekvizicije – v Dolomitih, je bil odločen odpor vaških fantov, ki so se organizirali v Vaške straže.

Za rekvizicije je bilo dovolj, če so kmeta označili za kulaka. Ko so mu partizani odpeljali kravo, drugič pa konja, prašiče, svinjino in žito, so mu vzeli vse.

V zunanjem ljubljanskem okrožju, kjer so bili enaki primeri, je bil prav tak odpor fantov po vaseh.

Poročal sem o tem nenavadnem stanju centrali, vendar ni bilo odziva. Kako je tako ravnanje partizanov škodovalo OF pove že samo dejstvo, da je na območju največjih umorov in rekvizicij nastal največji odpor Vaških straž.

Vaška straža iz Polhovega Gradca je začela vse pogosteje vdirati na partizansko območje.

Od Dobrove proti Horjulu je bilo skoraj vse za Vaške straže. Uničnim in razbitim partizanom v Dolomitih ni bilo več obstanka.

Po uničenju Dolomitskega odreda, je moralo tudi partizansko vodstvo, ki je bilo skrito v bunkerjih zapustiti to območje.

Ive Stanič

Stereotipne Dražgoše

Ob 63. obletnici »Dražgoške bitke«, morda ne bi bilo napak, če bi borci za naprej praznovali nekoliko drugače. Čas je, da današnjemu rodu pokažemo še drugo plat medalje. Govoriti o partizanskem herojstvu, postaja dolgočasno in zamorjeno početje. Povejmo že enkrat resnico, saj je vendar še kdo, ki jo pozna in je tam živel, ter bi imel korajžo, da bi to praznovanje postavil na laž.

Dogodek v Dražgošah v dneh od 9. do 11. januarja 1942 je v bistvu šolski primer partizanskega bojevanja: izzivanje okupatorja nato pa »junaški« umik v hosto. Ta dogodek naravnost kliče nekoga prisotnega, ki bi razkril taka partizanska izzivanja, ki jih sami imenujejo »borbo.«

Dr. Anton Baebler, sin znanega komunista Baeblerja, ki je bil v trojki s Kardeljem in Kidričem, je v svojem sinovskem navdušenju v Dražgošah dejal:

»Brez partizanov in njihovega junaštva, ne bi živeli v samostojni Sloveniji. Dražgoše so simbol odpora proti Hitlerjevi strahovladi.«

Če bi bilo to res, bi bili Dražgošani na ta boj ponosni. Nemci ne bi bili pobijali vaščanov in ne požgali vasi. Tako pa je okupator divjal po mili volji, partizanski »junaki« pa so prestrašeni iz hoste opazovali, saj je Kidrič rekel, da »žrtve pač morajo biti.«

Dražgoše

» Ta slepilni vzorec skušajo komunisti ohranjati še dandanes. V Dražgošah prirejajo vsako leto kulturne parade. Namesto predstavnika kake politične elite govori tam potomec krvavega rdečega vojvode, ki skuša oprati kri z žrtev svojega očeta.

Tamara Griesser-Pečar izreka upravičen dvom: « Partizanska stran je zelo pogosto tvegala popolno nesmiselne žrtve, celo izzivala jih je. Posebno tragičen primer tovrstne partizanske taktike so prav Dražgoše. S tem so prebivalstvu naganjali strah v kosti in ga tako pod prisilo privabljali v svoje vrste.»

Pa niso le Dražgoše; spomnimo se tudi partizanskega bojevanja v Dolomitih, kjer je bil štab skrit v bunkerjih, partizani pa so po njihovem ukazu na čistini padali kot zrele hruške.

Ob tej priložnosti bi bilo treba enkrat že pošteno pojasniti, zakaj so se člani partizanskega vodstva vedno skrivali, zakaj se niso udeležili nobenega pravega boja.

Prav tako bi govorec v Dražgošah lahko pojasnil delovanje zločinskih partizanskih skupin kot so bile VOS, OZNA, KNOJ. Vse te represivne skupine so izvajale genocid nad narodom.

Čas je torej za drugačen pogled na Dražgoše. Čas je, da izvemo tisto, kar nam je bilo desetletja zamolčano, skrito, prepovedano, zagroženo.

Čas je, da se končno osvobodimo strahu in smelo spregovorimo kdo je med Slovenci povzročil toliko gorja.

Ivan Šilar

PRIPOVED IN DOŽIVETJE

Rojen sem bil v Zgornjem Brinju 28. 10. 1923. V družini nas je bilo sedem otrok: dve sestri in pet bratov.

Oče, bratje in sestre so delali v tovarni Jugočeška v Kranju. Na dan 11. 1. 1943 so nas mobilizirali v nemško vojsko. Starejših dveh bratov niso mobilizirali, ker sta bila zaposlena v tovarni orožja v Kranju. Mene pa so z drugimi brati odpeljali v Avstrijo, v Lustenau, kjer smo se urili kot vojaki; vendar pa s to razliko, da nismo imeli orožja, ampk lopate, ki so se morale svetiti kot zrcalo. Tam smo kopali jarke za odtok vode in čistili teren. Imeli smo strogo vojaško vzgojo. Paziti smo morali na osebno čistočo in na obleko, postelje so morale biti postlane, da so bile ravne kot miza, brez gub. Hrana ni bila slaba, toda ko je človek mlad, je vedno lačen. Kdor ni izvrševal povelja nadrejenega, je šel v bunker ob vodi in kruhu. Bilo nas je več Gorenjcev. Po štirih mesecih sem bil poslan v Munchen. Tam so bili štajerski fantje. Ko smo korakali po mestu, nam je nemški oficir dovolil, da smo zapeli koračnico »Regiment po cesti gre.«

Čez dva meseca smo odšli v Augsburg, kjer smo se urili v streljanju z avtomatskim orožjem, v septembru pa smo že odšli na rusko fronto, za prvo linijo.

Z nekaj Slovenci sem bil dodeljen v tankovsko divizijo. V boju sem bil ranjen 16. 12. 1943 in poslan v bolnico v Kijev. Po enomesečnem

okrevanju sem bil dodeljen k udarnikom v kraju Dolinskaja. Doživel sem boj z ruskimi tanki. Dvaindvajset nemških tankov je onesposobilo 90 ruskih, ki so bili neokretni, počasni. Ko pa so Rusi začeli dobivati ogromno pomoč zavezniških sil, so začeli napadati frontalno. Ves dan nismo videli sonca, samo dim in eksplozije, zavetja pa nobenega. Ko danes premišljam o tistem peklu, se mi zdi neverjetno, da sem preživel, ko pa je toliko mojih kolegov ostalo za vedno na bojišču.

Ko smo se umikali v kraj Zaporosje, so nas Rusi vabili po zvočnikih, naj se predamo in pridemo k njim, češ da se ne bo nobenemu nič žalega storilo. Že takrat so lagali. Koliko so jih poslali v Sibirijo ali pa takoj pobili!

Začeli smo z ofenzivo, ki pa ni bila uspešna, ker je primanjkovalo goriva, streliva in hrane. Velikanskih razdalj se ni dalo premostiti. Tukaj sem bil ponovno ranjen. Odpeljali so me v bolnico v Besarabiji, v Černevice.

Ko sem že skoraj okreval, se mi je rana poslabšala, zato nisem bil poslan na fronto. Dodelili so me k Nemcem za tolmača z Ukrajinci. Rana na čeljustih in na vratu se ni zdravila, zatekel mi je vrat in nisem mogel jesti. Ponovno so me operirali. Poslali so me v Hirschberg, kjer je bila bolnica za težke ranjence. Za nas so skrbele nemške sestre. Ker pa je bilo mnogo težkih ranjencev, so me poslali z vlakom v bolnico v Oberschlesien. Tu me je prišel obiskat oče. Ker je delal v tovarni orožja, je dobil dovoljenje za obisk in še polovičen popust za vožnjo na vlak. Prinesel mi je potico in klobase. Oče mi je povedal, da so partizani odvedli oba brata

Ker sem dobil bolniški dopust sem se peljal domov. Predno sem prišel domov, so partizani že izvedeli, da sem dobil dopust. Doma so bili veseli, da sem še živ. Drugo noč je bila moja sestra Ivica vsa razburjena in se je tresla strahu. Tretjo noč so prišli partizani in moj sošolec partizan je zavpil: »Z nami greš, in to takoj, če ne te ubijem!« Napravil sem se in šel z njimi.

Na Jelovici sem srečal znanega človeka, ki mi je zaupno povedal: »Tvoja dva brata nista v Čepovanu kot lažejo, temveč so ju ubili. Kje ležita ne vem. Zelo sem bil presenečen in mislil: »Sedaj bodo pa še mene.« Iskal sem priložnost, da bi pobegnil.

Ko smo na poti počivali, me je partizan pustil, da nabiram suho dračje. Ponudila se mi je priložnost za beg. Malo naprej je bila velika in globoka grapa, polna nametanega smrečja. Skočil sem in v trenutku sem bil na dnu grape, nekoliko opraskan, toda cel. Ko sem se zavedel, da sem prost, sem jo ubral po grabnu, kjer me je grabilo grmovje in polomljene veje. »Le naprej, proč od teh valptov in tiranije,« mi je razbijalo v duši. V daljavi sem zagledal hrib Sv. Mohor. Hvala Bogu, sem bil hvaležen. Te kraje sem nekoliko poznal še iz otroštva, ko sem tod hodil z očetom. Oprezal sem okrog sebe, da ne bi naletel na partizane. Ob mrzlem studentu sem se omočil suha usta in gasil žejo. Spet se začutil na prsih svetinjico Brezjanske Matere Božje, ki mi jo je dala mama, ko sem odhajal na nemško fronto. Prižel sem jo k sebi v ponovno zahvalo za rešitev. Nato sem hitel naprej ves opraskan in potolčen in tudi lakota se je oglasila.

Čisto nepričakovano sem se znašel v Zgornji Besnici, kjer je bila postojanka nemških žandarjev. Povedal sem jim, da grem domov in da se bom po dopustu vrnil na rusko fronto. Verjeli so mi in mi pustili nadaljevati pot. Kmalu sem prišel do železniške postaje v Kranju, od tam pa k moji teti v Stražišče, ki mi je posodila kolo, da sem hitreje prišel domov. Doma so me bili veseli a so bili v strahu, kaj bo. Rad bi se preoblekel in odpočil, pa mi je mama prigovarjala, da naj nekaj pojem kar spotoma, ko bom šel v Kranj, kjer so že bili domobranci.

Kako prav je imela mama, da me je priganjala, saj so kmalu po mojem odhodu že bili partizani v hiši.

»Kakšna mati pa si ti, da nisi mogla obdržati sina doma?« je partizan Jože, moj nekdanji sošolec očital mami. »Ubil te bom!« ji je zagrozil.

Mati je korajžno stopila proti njemu: »Tukaj sem, smrkavec smrkavi. Kako, da te je tvoja mati pustila, da si šel h gošarjem?«

Jezen, ker je imela mati korajžo ugovarjati, ji je zarjul: »Ubil te bom!«

»Kar ubij me, kakor ste ubili moja dva sinova!« je vzrojila mama.

»Če ob sedmi uri zvečer ne bo Ivana doma, bomo vzeli očeta in hčerko Maro. Če pa pridejo beli, jih bomo pobesili po drevesih.«

Ko so odšli, je sestra Mara odšla k teti, da bi šli skupaj v Kranj v domobrancem. Ko sta jim povedali kaj se je zgodilo in kaj bo, če mene ne dobijo doma, sta poveljnika Amon in Šenk naslednji dan poslala

desetino domobrancev, da so se razporedili po zasedah blizu naše hiše. Celo noč smo bili budni in smo čakali, kdaj se bodo pojavili partizani, pa ni bilo nobenega, ker so zaslutili past. Oni so bili korajžni samo do žensk in zvezanih ujetnikov.

Sposodili smo si dva voza in vprego in naložili nanje najbolj nujne stvari. Vsa družina je šla z nami in srečno prišla v Kranj. Povedal sem sosedu, znanemu terencu, da če bodo zažgali hišo, se bomo vrnili in polovili terence. Kasneje, ko smo hodili na patrolje, sem videl našo hišo nedotaknjeno. Partizani bi jo bili zažgali, ker so bili itak na varnem v gošči, domači terenci pa so jim to odsvetovali, zaradi njih samih.

Povsod, kjer sem bil, sem hodil v civilni obleki. Enkrat pa, ko sem šel k teti, sem se preoblekel v uniformo iz fronte, ki sem jo imel shranjeno pri njej. Kasneje, ko je prišlo mnogo fantov iz nemške vojske na dopust, so ostali pri domobrancih, in so vsi imeli nemške uniforme. Ko je Gestapo zvedel, da so »nemški vojaki« pri domobrancih, je dal povelje, da so morajo »sofort« vrniti na fronto. Komandant okupacijske cone Diehtel (Korošec) je o tem obvestil gauleiterja Mesnerja, ta pa je odločil, da lahko ostanemo pri domobrancih ker se borimo proti komunističnim banditom na svoji zemlji.

Po tem odloku se je pri domobrancih osnovala udarna četa, njen poveljnik je bil junaški Erpič. Od koder koli smo dobili sporočilo o prisotnosti partizanov, smo udarili, razbili in pregnali rdeče »osvoboditelje.«

Junaški poveljnik Franc Erpič je z nami udaril celo na Primorsko: v vas Okroglo, Srednjo vas, Osevk, Tupalče. Odkrili smo bunkerje s hrano in strelivom ter ujeli partizana, mobiliziranca, ki je bil poznejši hraber domobranec. Šli smo v Kamnik, Stranje, k Sv. Primožu, na Malo in Veliko Planino, vse v globokem snegu.

Ko so nas uzrli partizani, so skakali iz planšarskih koč. Bil je grozen preplah, bežali so na vse strani. Mi nismo oddali nobenega strela, in vendar so bežali kot podgane.

Podili smo jih do Sv. Antona, kjer se jih je mnogo vdalo.

Kasneje smo prišli v Logarsko dolino, kjer smo se malo odpočili. Nato pa smo se povzpeli malo više in prišli do hiše, kjer je »prezimovala« Šlandrova brigada.

Ker smo prišli ponoči, nas niso opazili. Ko so spoznali kdo smo, so v paniki bežali skozi okna, vrata in drveli po bregu, brez naših strelav. Mi sami smo bili presenečeni nad »brigado.« Ujeli smo med drugimi tudi dve partizanki in ju privedli v Kranj. Ena je šla pozneje v Trzič, kjer je bil njen oče mesar. Bil je presrečen, da je dobil hčerko nazaj in nam je naložil zvrhano mero klobas. Drugo dekle pa je šlo na Dolenjsko.

Potem so se vrstili pohodi v Urbanov kot, kjer smo našli partizansko bolnišnico, z zapuščenimi ranjenci. Vsi so bili ušivi, brez oskrbe in slabo hranjeni. Poveljnik Erpič je strogo pazil, da smo bili do ranjencev spodobni. Kdor je želel, smo ga prepeljali na dom. Nazaj grede smo se vračali skozi Mozirje, Novo Štifo, Kamnik in Kranj.

Tu smo nekaj dni počivali, nato pa smo šli na nov pohod v Poljansko dolino, Hotavljje, Žiri, Blegoš, in na Heirihovo žago. To je bila skoraj ista pot, ki sem jo prehodil, ko so me partizani mobilizirali.

Približal se je konec vojne. Slučajno sem se mudil doma, ko sva z mamu ugledala kolone ljudi in vozov. Ugibala sva, kaj naj bi to bilo, in zvedela od bežečih, da so begunci iz Dolenjske in Notranjske in da se umikajo pred partizani. Končno smo se tudi mi umaknili na Koroško in dobili prenočišče pri nekem kmetu, očetovem znancu blizu Vetrinjskega polja.

Avgusta leta 1944, ko sem postal domobranec, smo po naključju ujeli partizana Stanka Bitenca, po domače »Hrušovca.« On mi je povedal, kje so moja dva brata pobili in kje sta zakopana. Našli smo jih v skupini šestih trupel in vsi so bili pobiti s krampom. Pokopali smo jih na pokopališču v Kranju.

Da sem vseskozi govoril samo resnico, so priče, ki še žive v Argentini in Avstraliji.

Vprašanje slovenskim komunistom

Če Hitler potem, ko je pregazil našo domovino, ne bi napadel Stalina, ne bi bilo narodno osvobodilne borbe?

Korošec

DOMOVINA

*Tako si se približala domovina,
kakor da so se zožili oceani
in naravnale poti,
ki me vabijo k tebi
po dolgih letih tujine.*

*Še veš, tistega maja,
ko je med šmarnicami
cvetela pomlad
in se je tuje okovje drobilo,
še veš -?*

*Takrat sem odhajal;
takrat smo odšli
pred novim
še hujšim nasiljem.*

*V strahu si mi stezala roko
in me prosila:
»Ostani in brani!«
Nisem čul tvoje prošnje
ne tvojega Zbogom.*

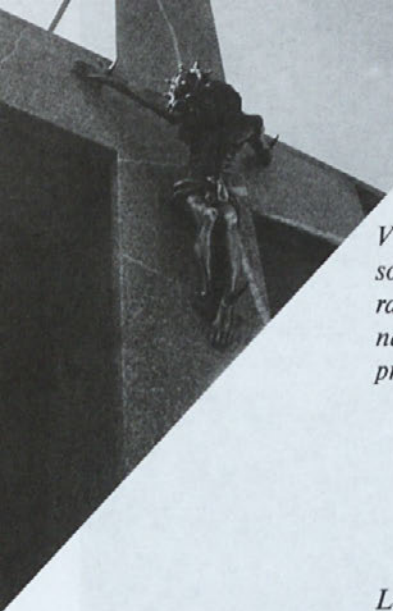

Bled

*Šele na Ljubelju
sem se zavedel,
da ti domovina
ostajaš doma -
»Ostani in brani«!*

*Val brezdomcev
me je zajel...*

*Vetrinje -
Polje brezpravne raje.
Čreda izgubljenih pastirjev.
Ograjenec klavne živine.*

*Potem so odvažali bataljone,
ki niso bili več bataljoni -
in matere, dekleta in žene
otroke in starce,
ki niso bili ljudje.*

*V breznih in jamah
so rafali umirali
razočaranja
nagih,
prestreljenih teles.*

*Ne matere
ne neveste
ni bilo na pokopu,
bile so v breznih
krvave kopice.*

*Le šmarnice bele
so v rdečih solzah cvetele
na skritih grobovih
zasute mladosti.*

*V dalji preštevam okostnjake,
ki so bili bataljoni
in zala, deviška dekleta,
oropana cvetja in sanj,
zasramovane matere
in s pankrti
psovani otroci.*

SLOVENIJA !

*Tesno jih privij na svoje srce.
Skrbno jih čuvaj
v svojem naročju,
te bisere,
tvoja semena
za novo pomlad...*

KOMENTAR

Nesporno je, da so se oborožene skupine v okviru »Osvobodilne fronte« začele snovati šele po vstopu Sovjetov v vojno, 22.6.1941. (Še pred vojno, ob nemških grožnjah Evropi, potem ob nemškem napadu na Jugoslavijo 6. 4. 1941 pa do 22. 6. 1941, so bili naši komunisti zavezniki Hitlerja!!)

Po tem datumu pa je njihovo poveljstvo izdalo povelje:

»1. julij (1942) je prva obletnica ustanovitve slovenske narodno osvobodilne vojske. Mislite že sedaj na dostojno proslavo...« in od tod popevka v zbirki »Slovenske partizanske pesmi«.

»Naglo puške smo zgrabili
in odločno z doma šli,
ko sovjetski so junaki
skupni boj oklicali...«

Komunistična partija Slovenije je ustanovila »osvobodilno fronto« z namenom zavajanje naroda. Komunistična partija je bila vodilna in poglavitna sila »osvobodilne fronte,« in zvest lakaj Sovjetske zveze.

Prav politični razvoj slovenske osvobodilne fronte, če ga primerjamo ob španskem zgledu, nazorno kaže, da so bila vsa svetovna »narodno osvobodilna« gibanja organizirana po navodilih in preizkušenih receptih iz Moskve.

Ni golo naključje da se je vrsta vodilnih v osvobodilni fronti šolala v španski državljanski vojni. Tako na primer glavni organizator rdečih skupin na slovenskem dr. Aleš Baebler.

Ko je slovenski narod spoznal, da hoče Komunistična partija pod krinko »narodno osvobodilnega boja« izvesti revolucijo, da bi z njeno pomočjo Slovence privedla pod oblast Sovjetov, se je temu odločno uprl. Če bi bilo to gibanje resnično narodno, resnično samo proti okupatorju, ves narod bi podpiral tako »sveto« vojno.

Komunistični partiji ni bil mar narod, zato je začela neusmiljen in neizprosni boj proti temu narodu. Še več, zvezala se je s cesarsko-svojsko vojsko ter dogovorno z njo pripravila narodu gorje, kakor ga ni doživel v tej obliki noben narod v Evropi.

Da je bil cilj slovenske osvobodilne fronte s pomočjo oborožene vstaje izvesti komunistično revolucijo, ter tako priključiti našo Slovenijo v območje Sovjetske zveze, pričajo uradne izjave prvakov komunistične partije.

Boris Kidrič, tajnik centralnega komiteja KP in tajnik izvršnega odbora osvobodilne fronte, je zapisal med drugim:

»Ko je fašistična Nemčija napadla Sovjetsko zvezo, je napočila druga perioda oborožene akcije slovenskega partizanstva.

Usoda in bodočnost slovenskega naroda je kar najtesneje povezana z usodo in bodočnostjo Sovjetske zveze.«

»Delo« organ Centralnega komiteja komunistične partije Slovenije je v novembru 1942 v številki 5 priobčil članek »ZSSR in slovenski narod,« v njem pravi:

»Navodila tovariša Stalina so bila mogočno orožje v rokah sloven-

Partizansko-fašistično prijateljstvo: Komandant 14. divizije NOV Mirko Bračić ob kapitulaciji Italije s komandantom planinskega polka v Ribnici, polkovnikom Umberto Scalcinom. Skrajno levo je Jože Brilej - Bolka, politični komisar.

skih komunistov v njihovem boju za resnično ljudsko in slovensko pot k osvobojenju.

V istem »Delu« je »Krištof« - Edvard Kardelj član Centralnega komiteja priobčil članek »Druga fronta« v katerem pravi:

»Na čelu tega boja je nedvomno Sovjetska zveza sama. Na neprestani boj za priznanje osvobodilnih gibanj zatiranih narodov - (ne po tujcu zasedenih!) je prava oblika njene borbe. Na tej liniji je tudi podpora, ki jo uživa s strani Sovjetske zveze slovenska osvobodilna fronta.«

Slovenski komunisti so dobivali navodila naravnost iz Moskve že pred ustanovitvijo osvobodilne fronte. Neposredno zvezo je imelo »Društvo prijateljev Sovjetske zveze« orodje KP. Poleg teh zvez je bila še posredna zveza preko Sovjetskega poslaništva v Beogradu.

Sovjeti so računali na izhod na sredozemsko morje, skozi Dardanele in čez Jadran. To naj bi omogočila nova sovjetska »Balkanska zveza,« ki bi se ustanovila po izvedbi komunistične revolucije. Obsegala bi bivšo Jugoslavijo, Albanijo, Grčijo, Bolgarijo in Rumunijo. Ta boljševiška balkanska zveza bi se priključila Sovjetski Rusiji in bi postala ena izmed njenih zveznih držav. »Maršal« Tito je bil zato imenovan za vrhovnega poveljnika partizanskih enot na področju vseh omenjenih držav.

To dokazuje da je vse delovanje osvobodilne fronte potekalo pod izključnim vodstvom Komunistične partije Slovenije in pod strogim sovjetskim nadzorom.

»Peter Kalan« - Boris Kidrič je podpisal okrožnico izvršnega odbora osvobodilne fronte, v njej naroča:

»22. junija je obletnica napada na Sovjetsko zvezo. Politkomisarji morajo v vseh edinicah in na terenu pripraviti svečane sestanke. Sestanki morajo izzveneti za trajno bratstvo s Sovjetsko zvezo in sploh za priključitev z vsemi ostalimi Slovani k Sovjetski zvezi.«

Govoril je Zoran Polič, Tone Fajfar, Pero Popivoda poleg drugih in v vseh je bila prošnja, da bi šlo zastopstvo, ki ga bi vodil tovariš Tito prosit tovariša Stalina, če nas hoče v svojo zvezo. Tovariš Tito bo gotovo izprosil pri tovarišu Stalinu to ugodnost.

Ni naključje če ena izmed prvih programatičnih pesmi slovenske »narodno osvobodilne vojske«, objavljena v pesmarici »Slovenske parti-

zanske pesmi,« ki jo je izdalo »Vrhovno poveljstvo slovenskih partizanskih čet« julija 1942, pravi:

»Na klic Kominterne združite se v čete
v boj za svobodo v boj za Sovjete.
Rdeče smo fronte bojevniki mi...
ker naše je geslo: »Sovjeti sveta.«

Spomladi 1942 je Boris Kidrič izdal okrožnico »Položaj osvobodilne fronte.« V njej pravi:

»Iz vsega sledi, da je bila linija osvobodilne fronte, kakor jo je zamislila in kakor jo izvaja naša partija v vsakem pogledu pravilna in jo je treba brezpogojno ohraniti. Mi vemo, da osvobodilnega boja ne bi bilo, če ne bi bilo naše partije. Mi vemo da delovno ljudstvo Slovenije, ne bi moglo nikoli doseči svoje socialne osvoboditve, če ne bi ne čelu osvobodilnega boja stala naša partija.«

Avantgardistična vloga partije je v tem, da ima v rokah vse pozicije, ki bi jih lahko izrabil kdo drugi.

Voditelj krščanskih socialistov v osvobodilni fronti Edvard Kocbek je dejal:

»Danes, ko ima komunistična partija Slovenije prvič na svobodnih tleh zbor, se dragi tovariši spomnite, da smo v vsaki besedi, ki jo izgovorite z vami. Vsaka vaša misel in beseda, naj bo izgovorjena tudi iz naših src.«

Ob isti priložnosti je Edvard Kardelj jasno povedal:

»Naš cilj in naša naloga je, da na slovenskem uvedemo diktaturo proletariata.«

Komunizem, tudi če je v sklopu še toliko drugih političnih skupin, ima za cilj diktaturo proletariata in ta cilj doseže s socialno revolucijo. Komunizem gre v svojem do konca: ali zmaga in pobije nasprotnike, ali pogine. Pridobivanje zaveznikov v kakršni koli obliki, je samo taktična vaba, na katero se naj vjamejo razne politične skupine. Komunizem vedno računa, da bodo te skupine postavljene ob zid, brž ko se bo v situaciji trdno postavil na noge; bodo zavezniki svojo vlogo odigrali.

Tako je bilo pri nas. V začetku, ko so zavezniki imeli še kaj veljave pri komunistih, je bila osvobodilna fronta neka lažna koalicija.

Pozneje so komunisti zagovarjali princip sinteze, načelo zlitja vseh skupin, »da bo osvobodilna fronta tako laže dosegla svoje cilje.«

Tretje – zadnje obdobje pa je bil vpis v partijo. Vse zaveznike, razen tistih, ki so postali partijci, je zavrgla.

Razmere v komunistični revoluciji pri nas so dokazale, da je sodelovanje s komunisti nemogoče, in da je vsakdo, kdor gre z njimi kot sodelavec, nujno izigran. (Kocbek, Rus, Lubej)

Prav v tem času pa so imeli komunisti odlične zveze s cesarsko italijansko vojsko, kar je njihov položaj zelo izboljšalo in so se počutili pred italijanskim okupatorjem varne. Italijanska vojska jim ni delala nikakršnih težav. Celo dobavljala jim je orožje, strelivo in hrano. V to dobo spada tudi razgovor z generalom Ceruttijem v Karteljevem pri Novem mestu in dobava dveh vagonov raznih vojaških potrebščin v Straži pri Novem mestu. Zato se Italijanom ob razpadu, 8. septembra 1943 »niti las ni skrivil« in so pod partizansko zaščito šli domov, kljub prejšnjemu streljanju talcev, požigov vasi in tisočev, ki so jih gnali v koncentracijska taborišča! Vse jim je bilo odpuščeno, ker so delali v prid partije.

Takoj v tem začetku tretje dobe – socialne revolucije, je izšla znana »Izjava,« ki jo je podpisal ves izvršni odbor osvobodilne fronte ki pravi:

»Prišel je čas, ko so razpuščene vse osnovne skupine v osvobodilni fronti in vse politične frakcije, čas, ko je priznana kot politična skupina v osvobodilni fronti samo komunistična partija Slovenije, ki bo odslej imela edino besedo, ker je samo ona sposobna izvesti med Slovenci pravo socialno revolucijo in sicer, kot mednarodna organizacija, ki predstavlja avantgardo človeštva sploh.

S tem je politični razvoj slovenske osvobodilne fronte dosegel začetek in – konec, ker se je ta poistovetila s komunistično partijo Slovenije. Zgodilo se je tisto, kar so nekateri daljnovidni ljudje napovedovali že ob začetku: »Trojanski konj, je »požrl« vse zaveznike!«

Voditelji krščanskih socialistov Kocbek, Fajfar, Breclj, so poslali svojo okrožnico vodstvu v kateri se odkrito postavljajo na stran marksizma.

Ker so komunisti čutili, da imajo med seboj le neko opozicijo je prišlo do zborovanja v Kočevskem Rogu. Zborovanje je trajalo štiri dni. Na njem so vsi višji politični in vojaški zastopniki utemeljevali potrebo, da prevzame vse vodstvo komunistična partija. Kdor se ne bi s tem sprijaznil – tako so dali vedeti – ne bo več dolgo delal napotja in ovir. S tem je bila »opozicija« razbita, posebno še, ker so komunisti med njo vtiho-tapili svoje ljudi, ki so se izdajali za krščanske socialiste ali nacionaliste in so izdajali partiji. Nadzorovanje je trajalo do 8. septembra, potem pa ko so bili komunisti prepričani, da imajo položaj že trdno v svojih rokah so začeli z likvidacijami nezanesljivih zaveznikov.

Tako je komunizem pod krinko osvobodilne fronte prešel na ruski revolucionarni sistem in po njem organiziral vse vodstvo. Ustanovil je VOS (slovensko GPU), ki nastopa vedno v zadnji stopnji revolucije z namenom odstraniti vse elemente, ki niso komunisti.

Albert Svetina je povedal kar so sklenili vodilni komunisti na konferenci v Kočevskem rogu: »Tudi krščanski socialisti, ki so bili partijski zavezniki so bili za partijo začasno sprejemljivi. Dokler je vojna je vojna, ko pa bo vojne konec, bomo vse to likvidirali.«

Ali morejo torej veljati za prvake narodnega osvobodilnega gibanja mednarodni pustolovci, ljudje temne preteklosti kot so na primer dr. Aleš Baebler, »junak« pariškega podzemlja in španski prostovolec Lovrenc Kuhar, ki je poneveril delavski denar pri bratovski skladnici v Mežici? Ali Edvard Kocbek, človek, ki je hotel svoje bolesterne težnje po oblasti uveljaviti pod vsemi prapori in v vseh oblekah, od kolarja preko »novega krščanstva« pa do krvavega komunizma. V zločin nad slovenskim narodom so jih gnali osebni nagibi, osebne strasti in osebne užaljenosti, ne pa skrb za narod. Pravo ozadje in nagibe njihovega izdajalskega dela proti narodu je brez prikrivanja izrazil Edvard Kocbek v pismu 10 avgusta 43, ki ga je pisal prijatelju v Ljubljani:

»Ne gre nam več za zlom fašizmov, ampak za tisto zadnjo resničnost sveta: *«posest in oblast.»*

KDO JE DAL POVELJE ZA POKOL PO VOJNI

27. maja 1945 je prišla v Šentvid Titova »komisija« pod vodstvom ministra Penežiča, pred vojsko profesorja v Užicah. Ta minister je ujetnike lastnoročno pretepal in jih psoval z najgršimi imeni. Iz posledic, ki so tej »komisiji« sledile neposredno, moremo z gotovostjo sklepati, da je minister prinesel iz Beograda Titovo povelje: LIKVIDIRATI vse, ki so jih predali Angleži.

Zanimivo je da je Tito 26. maja 1945, ko je prišel na obisk v Ljubljano, govoril izpred Ljubljanske univerze, med drugim je dejal:

»Kar zadeva izdajalce, ki so se znašli znotraj države v vsakem narodu posebej je to že preteklost. Roka pravice, roka maščevanja jih je dosegla že večino in le del jim je uspelo pobegniti iz države. Ta manjšina ne bo nikoli več gledala naših čudovitih planin, naših cvetočih polj. Toda če bi se to zgodilo, bi trajalo le kratek čas.«

S tem je Tito mislil na kratko pot od meje do morišča.

V povojnem obračunu so se komunisti najbolj krvavo znesli nad slovenskimi domobranci. Ti so bili odločni disciplinirani vojaki, ki so komuniste potisnili daleč v Kočevski Rog, vse do hrvaške meje. Posebno njihovi udarni bataljoni so čistili slovensko zemljo po dolgem in počez, da je v večini partizanom, zašel strah v kosti.

Domobranske čete se zbirajo 18. decembra 1943 za pogreb padlih v Kočevju.

Teharski otroci

Nekako deset dni po našem prihodu v Teharje se je pred našo barako primajal star avtobus in se ustavil sredi velikega taboriščnega dvorišča.

Gledali smo skozi zamazano okno.

Vrata avtobusa so se odprla in na dvorišče je poskakalo nekaj oboženih partizanov in partizank. Planili so v našo in sosednjo barako, z njimi pa partizanka s seznamom v roki. Za ta seznam so nas popisovali prejšnji dan. Pričela je brati imena otrok, ki bi se morali takoj ločiti od mater in vstopiti v pripravljen avtobus. Samo otroci – brez mater in brez staršev.

Partizanka v sobi je prebrala tudi moje ime in imena mojih znancev: Tončka, Marjance in Stanka.

Hitro je končala s klicanjem Nič se ni zgodilo. Nihče od prebranih ni odšel k avtobusu.

Matere so zaščitniško objemale otroke, nekatere so jih celo skrile izza sebe.

»Mama, kaj naj storim?«, sem vprašal do smrti razočarano mamo.

Namesto mame se je oglasila partizanka:

»Otrokom se ne bo nič zgodilo Peljemo jih, da bi se okopali in preoblekli. Nahranili jih bomo in, ko bodo vas spustili domov bodo prišli tudi otroci.«

Zopet se ni nič zgodilo. Ne otroci ne odrasli niso verjeli partizanki niti besede. Matere so še bolj objele svoje otroke in čisto majhni so pričeli jokati.

Partizanka je pokimala v smer, kjer so čakali partizani. To je bil klic na pomoč in ukaz. Partizani so planili nad matere in pričeli od njih brutalno vleči kričeče otroke. Nosili so enega ali dva pod roko in jih potiskali v avtobus. Otroci so se upirali, vreščali, klicali matere na pomoč in iskali zavetja.

Nekateri otroci so uspeli pobegniti iz avta in se vrniti v barako.

Matere so se borile z ugrabitelji, poskušale obdržati otroke, jokale in histerično vpile na pomoč. Partizani so jih udarjali s puškinimi kopiti,

kamor je priletelo. Nek partizan je začel svareče streljati v zrak in grozil da bo naslednji rafal spustil v nas. Še vedno je nekaj mater poskušalo rešiti svoje otroke. A nič ni pomagalo.

Tončkova in Marjančina mama je obupano prosila partizana: »Pusti mi vsaj enega otroka, če veš, kaj je Bog.« Ta ji je odgovoril s porogljivim nasmehom, zgrabil za vrat oba otroka, ki sta kričala na vse grlo in se z njima pognal proti vratom. Pri izhodu se je obrnil k obupani, kričečo jokajoči materi:

»Ne v božjem imenu, ampak v imenu nove ureditve bi ti moral pustiti otroka, da bi končala tam, kjer boš končala ti!«

Še preden se mi je partizan približal, sem objel mamo, jo poljubil na obe lici in ji rekel: »Zbogom!«

Iz sosednje barake je partizanka nesla dojenčka, zavitega v plenice in neka druga v debele koce povitega malčka. Pustila sta ju na vozu pred barako.

Nek fant morda dvanajstih let se je obesil mami okoli vratu in skupaj z njo kričal na ves glas:

»Na pomoč, na pomoč!«

Partizan ga je s palico tepel po rokah, toda otrok nikakor ni izpustil maminega vratu. Drugi ga je prijel za noge in ga vlekel, da bi ga ločil od matere. Meni se je zdelo, da sta mati in sin zraščena drug z drugim. Tako je tudi bilo.

Nenadoma sta partizana odnehala in z grobimi udarci puškinih kopit nagnala mater in otroka nazaj v barako.

Danes vem, da je mati sinu napravila veliko uslugo, namesto, da bi mu morda rešila življenje, ga je vzela s seboj v smrt.

Žalosten sem bil, da se tudi jaz nisem tako oklenil moje mame.

Avtobus se je začel premikati in zaihtel sem z drugimi otroci. Prilepili smo noske na okna avtobusa in poskušali ujeti poslednji pogled naših mamic, ki so s svoje strani prav tako pritiskale svoje obraze na umazana, skoraj neprozorna stekla barake.

Ko je kdo odkril za steklom svojo mamo, ali je vsaj mislil, da jo vidi je še močnejše planil v jok. V avtu so se trgali kriki:

»Mamica, mamica moja, na pomoč...« Vozilo se je treslo in zdelo se je, da motor avtobusa joka z nami.

V joku smo bili vsi enaki: trinajstletniki in mlajši, vse do dojenčkov, ki so jih partizanke držale v naročju. Razumljivo, da to vpitje in jok nista bila vseč čuvajem v avtobusu, zato so pričeli kleti:

»Ti pankrti izdajalske bande!« Tako nam je bilo ime od prvega pa do zadnjega dne našega ujetništva.

Nikoli nisem našel kraja, kjer so našli smrt moji starši, skupaj s tisoči ostalih ujetnikov. Komunisti so pobili kdove koliko otrok, ki so ostali v taborišču, in tudi tiste, ki so prišli v taborišče pozneje. Morili so vse po vrsti, brez sodišča in sodbe. Teharski zločin in njegove žrtve vpijejo do neba, ker še sedaj, po šestdesetih letih plugi obračajo kosti, ali jih dušijo odpadki iz celjske cinkarne.

O nas otrocih teharskega taborišča, se je vedelo zelo malo: Kaj so počenjali z nami, kako smo se »branili« pred nasiljem, kako je bilo v ječah silosa, kako so nas morili.

Očividcev skoraj ni, tistih nekaj preživelih pa molči že 60 let. Ne iz strahu pred mučitelji, krvniki, temveč iz strahu, da se ne bi ponovno odprle vedno žive teharske rane, ki jih še danes nosimo v srcu.

Priča iz tistega časa pripoveduje, kaj je videla tedaj, ko so nas gnali proti Teharjam.

Celo otroke, stare komaj nekaj let, so prisilili, da so morali poljubljati zemljo, ki naj bi jo izdali sovražniku njihovi starši. Matere so vozile otroke v vozičkih ali jih nosile na rokah. Prizor je bil grozljiv in do kraja nečloveški.

Še danes vidim živo pred seboj te strašne prizore. Mislim na te vse tiste otroke, ki se nikoli več niso vrnili iz teharskega taborišča. Skupaj s svojimi starši, ali pa ločeni od njih, so bili pobiti.

»Besede so kot otoki, med njimi pa ostaja morje neizrečenih misli, skritega trpljenja neznanih žrtev.«

Za nas štirideset otrok, ki so nas odvzeli staršem v teharskem taborišču, so krvniki izbrali novo taborišče, opuščeno posestvo nemških lastnikov, ki so jih verjetno pobili partizani, ali pa so se morda rešili. Tja so nas pripeljali vse objokane in umazane, nekateri so bili zaviti v cunje. Izstopili smo ob vznožju ter se peš napotili v hrib. Starejše deklice so

morale prevzeti dojenčke in tiste majhne otroke, ki še niso shodili. Mi »fantje« pa smo morali nositi njihove plenice in cule, ki so jih matere pred našim odhodom iz taborišča vrgle v avtobus. Pred nami in za nami so šle partizanke, v spremstvu oboroženih partizanov. Na hribu smo se ustavili. Razvrstili so nas v nekakšne nepravilne vrste.

Pred nami se je razkoračila partizanka, z rokami v boku, jahalnih hlačah in škornjih. Dolge črne lase zvite v svitek, je pokrivala s partizansko kapo. V roki je držala kratek usnjen bič, ki sem ga kasneje dobro poznal, kot tudi to hudobno žensko, ki smo jo imenovali črna vdova.

Pobožala je škornje z bičem, stisnila ustnice in zakričala:

»Poslušajte, vi pankrti!« To ni poletna hišica na deželi, to je vzgojni dom, kjer bomo poskušali iz vaših glav izbiti zlobne misli, s katerimi ste vzgojeni. Pozabite zlobno preteklost in ljudi, ki so povezani z njo. Učite se marljivo, da boste dostojni državljani socialistične družbe, za katero so naši najboljši sinovi dali svoja življenja. Za to ste krivi vi vsi izdajalska belogardistična in domobrantska banda. Vsaka skorja kruha, s katero vas bomo hranili, je odtrgana od naših ust.

Za svoje mlade pankrte boste preskrbeli sami. Če bo kdo izmed njih crknil, boste krivi sami, in tega vam ne bomo zamerili, ker to ne bo nobena škoda.«

Partizansko spremstvo, ki je stalo ob strani, se ji je smejalo, ona pa je nadaljevala:

»Ničesar ne smete delati brez mojega ukaza. Vsak trenutek hočem vedeti kje ste, kaj delate in kaj mislite. Da vas razjarjeni slovenski narod ne bi linčal, vas bo varovala četa partizanov, ki ima ukaz da strelja na vsakogar, ki bi se želel približati stavbi, in tudi na one, ki bi jo radi zapustili.

»Ste razumeli?«

Molk. Celo dojenčki so prenehali jokati.

»Smo, gospa!« je bleknil nekdo. Bolje bi bilo, da bi molčal.

Partizanki je kri pognalo v glavo, kot furja je skočila v smer, od koder je prihajal glas.

»Kdo je rekel gospa?« Tovarišica! Jaz sem tovarišica, mater ti tvojo buržuazno! Naj vidim ta izrodek!«

Neki malček, morda mu je bilo osem let, je prestrašeno zajecjal:

»Jaz, jaz, nisem vas hotel užaliti, gosp...tov...tovarišica.«

Ni se še uspel do konca opravičiti, ko je zažvižgal usnjeni bič in se ovil fantiču okoli vratu. Istočasno je partizanka z vso silo potegnila bič k sebi in iztrgala nesrečnega malčka iz vrste ter mu primazala klofuto z ene in druge strani. Deček je zakričal bolečine in strahu. Partizanka ga je brcnila v bedra, da ga je odneslo nazaj med nas.

»To naj bo prva lekcija. Gospode ni več. Njih smo likvidirali. Tudi za tiste, ki so ostali, bomo poskrbeli!« Ovila je bič okoli svojega vratu, ga z eno roko privzdignila iztegnila jezik in izbuljila oči, kot obešen človek.

Mnogi otroci niso vedeli, kaj to pomeni, a vseeno so se hudo prestrašili. Najmlajši so pričeli jokati.

Dan smo pričeli z delom. Na dvorišču so stale lesene kadi, ki jih je bilo treba napolniti z vodo. Stanko in jaz sva nosila v desetlitrski posodi vodo iz reke na vrh hriba, na posestvo.

Deklice pa so morale v kuhinjo za živino, segrevale so vodo v kotlu, za pranje perila,

Bil je lep sončen dan, zato se je perilo hitro sušilo. Ta dan smo jedli ričet s krompirjem in tanek kos kruha. Pred spanjem smo smeli ostati na dvorišču. Iz Celja je zazvonilo Ave Marijo. Prosili smo Marijo za naše starše v Teharjih. Tako smo bili zatopljeni v molitev, da nismo opazili, da se nam približuje komisarka črna vdova. Ko je slišala, da molimo za naše starše, so ji privrele iz njenih ust najgrše kletve. Iz škornja je vzela bič in pričela vse vkrižem tolči po nas.

»V vrsto, v vrsto!« je hreščala tako histerično, da so se prestrašili celo stražarji, ker so mislili, da je ukaz namenjen njim. Pritekli so iz svoje sobe, kjer so večerjali s puškami v rokah in v teku zapenjali pasove in suknje. Ko so videli da črna vdova mlati po nas, so brez besed opazovali njeno početje, toda spregovorili niso niti besede.

»Kdo je vaš vodja in kdo vas hujska k molitvi?« je hotela vedeti partizanka vse obenem. Pri tem je svinjsko preklinjala Boga in Mater božjo deklice imenovala duhovniške kurbe, dečke pa domobranski izmeček.

Stali smo prestrašeni, drhteli od strahu in bolečine, toda nihče ni spregovoril besede. Med kletvijo je ponavljala:» Kdo je vaš vodja?«

Molk in tišina.

»Dobro, pankrti domobranski, boste že videli vašega Boga. Tako dolgo boste stali na dvorišču, dokler ne boste prijaviли vašega vodje, oziroma dokler se ne bo javil sam.

Meni se ne mudi, imam čas.«

Partizanom je zaukazala, da nas zastražijo.

»Da si ne bo kdo drznil sestiti!« je rekla in odhitela v zgradbo.

Ta večer smo dolgo stali v dveh vrstah, ubogi pretepeni malčki, in nismo vedeli v čem je naša krivda. Vedeli smo, da komunisti zanikajo Boga, toda nismo vedeli zakaj je to partizanko tako razdražila naša molitev, za rešitev naših ljubih staršev.

Stali smo in molčali. Iz poslopja sta prišli dve partizanki in šteli dojenčke, ki so jih deklice držale v naročju. Potem so jih odnesle spat, mi pa smo še dalje stali.

Stemnilo se je in zeblo nas je, Noge so se nam začele počasi krčiti. Bila je oblačna, temna noč. Z bližnjih hribov, kjer so bile raztresene redke kmetije, se je oglasil pes. Kot bi slutil našo stisko, je pričel žalostno zavijati, jokal je.

Ali je vedel, kaj trpimo mi? Čez čas se mu je pridružil še eden. Bil je nekje v naši bližini. Nas je bilo zelo strah, tako, da smo drgetali z usti in telesom. Kot sta pričela, sta psa nenadoma utihnili.

Boril sem se s spancem, mrazom in željo, da bi enostavno telebnil na tla. Tudi ostali otroci so se mučili s podobnim problemom. Kako dolgo, kako dolgo še?

Tedaj je nočno tišino pretrgal klic:

»Stoj! Kdo je? Kdo je tam?«

Tišina.

»Stoj, streljam!«

Skozi noč se je prelomil strel in odmeval po bližnjih hribih. Ni se še umiril, ko se je začelo gromko streljanje.

Partizani na dvorišču so začeli vpiti:

»Lezi, lezi in ugasni luč!«

Kakor da so strelji usmerjeni na nas, smo padli na tla. Preden so ugasnili luč, smo videli partizanke, ki so pritekale iz stavbe z brzostrelkami in skupaj s partizani izginile v temo. Streljanje je ponehalo in ostali smo sami.

»Vsi v zgradbo« Tiho in hitro, marš!« se je slišal ukaz. Smuknili smo v sobe, se slekli in v temi trudni polegli. S koci smo se pokrili čez glavo.

Drugi dan je iz Celja je prišlo k nam okoli 30 partizanov z vozovi, na katerih je bila bodeča žica in težka strojnica. Daleč okoli stavbe so potegnili bodečo žico, na vogalih pa izkopali strelne jarke. Na praznih vozovih so se odpeljale partizanke, samo črna vdova je ostala pri nas.

Med nas je razdelila več listov papirja in koščke svinčnikov, sama pa je nervozno, kot ujeta v kletki, hodila od okna do okna in nekaj nam pripovedovala o zmagi, o proletariatu o izdaji. Vse je nametala po dolgem in počez, da nismo vedeli kdo je zmagovalec, kdo poraženec.

Po »predavanju« smo spet risali. Dal sem si duška svoji fantaziji. Bil sem nadarjen za risanje in ustvaril potek neke bitke. To je bila namreč glavna tema vojne in povojne otroške generacije.

Bitka, ki sem jo naslikal je imela samo enega zmagovalca. Vsi tanki so goreli, vsa letala so bila zrušena in vsi mrtvi vojaki so imeli peterokrake zvezde. To je bilo moje »maščevanje,« odziv otroka, ki so mu vzeli – toplo ognjišče, starše, prijatelje, sorodnike in še posebej svobodo. Bil sem ponosen, risba se mi je zdela dobra. Ko jih je komisarka pobrala, sem prosil Boga, da bi opazila mojo.

In res jo je opazila. Ogledevala si jo je, končno pa obrnila proti nam.

»Kdo je to narisal? Naj vstane!«

Vstal sem in pričakoval pohvalo.

Črna vdova pa je zasikala skozi zobe:

»Tebe bom ozdravila sovražne bolezenske domišljije. Obstajajo sredstva, da bomo izgnali iz tebe sovrašтво do komunizma. Bodi brez skrbi, domobranček moj! Tako se zahvaljuješ za hrano in toplo posteljo. Sedaj boš spal v sušilnici, kjer ni ne vlage ne hrane.« Zmečkala je risbo in poklicala nekega partizana. Ko mu je komisarka dala navodila, me je surovo zgrabil za roko in me odvedel iz sobe. Odpeljal me je h gospodarskemu poslopju in po lestvi na podstrežje, kjer je bila lesena kletka, nameščena nad kuhinjo za živino.

To je bila kamra za sušenje mesa. V ta prostor me je zaprl partizan. Vratca je zaklenil z veliko rjavo ključavnico in se spustil po lestvi.

Sedel sem in se naslonil na topel dimnik. Podrobno sem se zamislil v svojo pot od Ljubljane do te kletke. Do jutra nisem zaspal. Poslušal

sem, kako so otroci prišli na dvorišče. Nisem jih videl, toda v mislih sem jih spremljal. Iz odprtih v dimniku se je pričel valiti gost dim. Začel me je dušiti. Kašljal sem in v očeh me je peklo.

»Pogasite ogenj, jaz sem zgoraj!« Kričal sem v paničnem strahu, tresel rešetke kamre in kašljal.

Nihče ni slišal, ali ni smel slišati. Dim se je valil po podstrešju in v prostor, ki je bil namenjen sušilnici mesa. Tokrat se je namesto klobas in šunk sušil v kletki živ človek – otrok!

Z dlanmi sem hotel zamašiti line v dimniku, iz katerih seje vil dim. Odprtih je bilo preveč in dve roki premalo. Dim se je nekoliko razredčil, ko je zagorel ogenj. Bilo je ugodno toplo in na koncu pa hudo vroče.

Šel sem, kolikor se je dalo proč od dimnika in se zleknil po tleh. Potem sem se slekel in sezul. Ostal sem samo v spodnjih hlačah in majici. Tako sem ležal ves dan. Dim me ni pekel samo v očeh, temveč tudi v ustih in grlu.

Že sem se pomiril z usodo, da me bodo pozabili. Nekega dne me bodo našli mrtvega in posušenega.

Ko sem tako premišljal, se je oglasilo z dvorišča kričanje. Slišal sem kako se odpirajo podstrešna vrata. Bil je partizan, ki mi je odklenil vrata, rekoč:

»Pojdi na dvorišče!«

Hitro sem se obul in smuknil mimo njega po lestvi v pritličje.

Omotičen sem se skoraj zgrudil na pragu poslopja. Potreboval sem nekaj trenutkov, da sem se zbral in dojel, za kaj gre.

Na dvorišču je bila razvrščena vsa otroška kolonija. Opazil sem, da je več otrok kot prve dni. Prispelo je dvajset novih. Partizan, ki me je dohitel, me je potisnil proti otrokom, ki so me začudeno gledali. V prvi vrsti sem opazil prijatelje: Tinco, Stanka, Emo, malo Marjanco in Tončka. Stanko mi je skrivaj dal znak, naj pridem k njemu. Šel sem med Stanka in Tinco. Ko sem se približal, sta se oba namrdnila.

»Fuj, kako smrdiš po dimu,« je zašepetala Tinca.

»Kje si bil in kaj si delal?« me je vprašal Stanko.

Namesto odgovora sem jih vprašal:

»Zakaj stojite tu na dvorišču?«

Očka, mami, kste?

Čas: med junijem in oktobrom 1945.

Kraj: vila Petriček v Celju, sedaj restavracija. Več so jih črnili kot izdajalce. Posnetek nam je otroci, katerim boljševiki niso le pobili staršev, ampak tudi njih. Sedaj živijo v Sydneyju. Tudi njegovi starši so verjetno priskrbel gospod Alojzij Šlajmar iz Kočevja, ki je označen s trikotnikom. In je označen s trikotnikom.

»Nekdo je nocoj, ko so padli strelji, prižigal in ugašal luč; verjetno je dajal znak sovražniku,« je pojasnil Stanko.

»Kateremu sovražniku?« sem hotel vedeti.

»Partizanskim sovražnikom! To so naši v hribih!« je ponosno odgovorila Tinca.

»Ja, in zakaj stojimo tukaj?« sem vpraševal.

»Ker črna vdova hoče, da se javi tisti, ki je prižigal in ugašal luč, ali da ga odkrijemo mi. Zabičala nam je, da bomo stali vse dotlej, dokler ne bomo našli krivca, pa čeprav več dni.

Partizanka je prihajala med nas, vprašujoče krožila med nami, vihtela bič in spet odšla. Partizanski stražarji pa so nas budno opazovali. Tako smo to jutro stali na dvorišču, čeprav nismo vedeli, kdo se koga boji: mi komisarke, partizani sovražnikov, ki so v hribih in bi se lahko vsak čas pojavili in napadli to posestvo.

Težko smo stali. Najprej so se posedli najmanjši, za njimi pa še mi. Šele ko se je na dvorišču pojavila črna vdova, je nastal pekel. Najprej se je lotila svojih podrejenih, kako da dopustijo, da ta banda sedi. Pod nos jim je mahala z bičem. Potem smo prišli na vrsto mi. Preklinjala je satansko. Ko se je izpraznila, je pograbila trojico dečkov iz vrste in jih pahnila k partizanom, ki so jih dali čez kolena in hudobna coprnica je vsakemu odštela z bičem deset udarcev na zadnjico.

»Primer ostali bandi za neposlušnost,« je dejala. »A s tisto kurbo bo obračunala, ko bo izvedela kdo je bil.«

Tepeni dečki so vpili, jokali in se zvijali po prahu. Ostali smo bili tiho, saj smo se bali, da bi še mi morali pod bič.

Bilo je poldne, ko se je oglasil zvon iz celjske strani, mi pa smo morali na predavanje.

V času pouka je črna vdova razdelila nekaj klofut, enim zato ker niso znali ponoviti, kar je pravkar povedala, drugim, ker so klepetali in tretjim, ker so zehali in so se jim zapirale oči od utrujenosti. Nismo bili zaspani samo mi, temveč tudi partizani, kajti vse predavanje je bilo dolgo in je govorila o svobodi, enakosti, bratstvu in maščevanju ljudskim sovražnikom.

V času odmora je odšla s svojim spremstvom, da se okrepeča.

Ta dan je bil zame zelo pomemben. Zbranim otrokom sem moral

pripovedovati, kje sem bil dve noči in kaj se je zgodilo z menoj. Povedal sem jim vse po vrsti. Poslušali so me z zanimanjem, bolj kot partizanko.

Dogovorili smo se, da ko bodo koga zaprli sušilnico, bomo drugi nalagali na ogenj samo suha drva, da se kaznjenec ne bo dušil v dimu.

Spoznal sem, da me otroci spoštujejo, čeprav sem bil eden njih. Predvsem, da sem partizanki podtaknil risbo, kjer sem upodobil borbo in mrtve partizane ter, da sem hrabro prestal »sušilno« kazen. Trepljali so me po rami, mlajši pa so vohljali mojo zadimljeno obleko. Bil sem prvi v »vzgojnem domu« v »dimnici,« kot smo pozneje imenovali to kamro, ki je sprejela še marsikoga.

Ta večer smo z užitkom pojedli skoraj dvojni obrok hrane, kajti bili smo brez kosila.

Drugi dan je bilo spet predavanje, pa klofute in udarci. Zgodil pa se je tudi nezaslišan incident.

Ko je partizanka zahtevala od dvanajstletnega dečka, Celjana, da obnovi, kako je razumel likvidacijo kapitalizma, je deček pričel jokati in skozi solze govoril:

»Jaz ne razumem ničesar. Ne razumem, zakaj so partizani odvzeli mojemu očetu čevljarstvo delavnico. On ni bil kapitalist, bil je le čevljar. Zakaj so potem dali to delavnico nekemu partizanu? Če je tako, je sedaj on kapitalist. Zakaj so vso mojo družino odpeljali v Teharje - mamo, očeta, brata in mene? Zakaj sem jaz tukaj, a brat in starši v Teharjah? Kje sta moja mama in ati?«

Deček je pričel neutolažljivo jokati.

Črna vdova se je naježila kot mačka in skočila je proti dečku. Z eno roko ga je zgrabila za lase, z drugo pa mu je nalagala klofute.

»Ven, vsi ven na dvorišče!« je vpila in vlekla malega Celjana za lase. Uravnali smo se v dve vrsti in čakali. Partizana sta držala fanta, ki je jokal in klical: »Mama, ata, pomagajta mi!« Okameneli smo strahu in čakali, kak se bo še zgodilo.

Čez čas je prišla partizanka iz poslopja. Oblečena je bila v partizansko suknjo z velikim nemškimi pasom in težkim revolverjem. Razkoračila se je pred nami v tipični pozi z rokami v bok in z zlobnim pogledom:

»Poslušajte, vi pankrti. Mi vam dajemo hrano, učimo in vzgajamo

vas kako pa nam vračate vi?« Obrnila se je k dečku iz Celja, ki ga je partizan držal za usta, da je le pritajeno jokal.

»Vaši starši so tam, kamor spadajo izdajalci naroda in če bi bilo po mojem, bi morali biti tudi vi tam. (Nekako ob tem času so v Teharjah pobili nekaj tisoč domobrancev in civilistov: žensk, deklet otrok in starejših.)

Pozabite, da ste kdaj imeli starše. Sedaj sem jaz vaša mati, oče pa je država.

Kdor se bo temu upiral in še kdaj omenil bando, ki vas je rodila, se vam bo zgodilo enako kot temu tukaj,« pri tem je z bičem pokazala na opotekajočega se fanta.

Po teh besedah je dala znak partizanu, ki je fanta zvil prek kolena, drugi pa je snemal pas. Prepolovil ga je tako, da je oba konca držal v roki.

»Petnajst udarcev« je ukazala partizanka in dodala: »Potem ga vrzite v silos, a vi pankrti po izvršeni kazni takoj spat brez hrane!« Partizan s pasom je začel s svojim krvniškim delom. Drugi partizan, ki je držal otroka, je štel ena, dva tri, štiri...

»Močnejše, močnejše!« je vpila črna vdova. Iztrgala je svojemu podrejenemu pas iz roke in pričela besno udarjati po fantu.

Mali Celjan je vpil na vse grlo. Vsak udarec je padel tudi na našo mlado dušo, da smo jokali, ker smo čutili udarce tudi mi. Morda se motim, morda je bil samo odsev zahajajočega sonca na rdečem nebu, toda zdelo se mi je, da sem videl solze v očeh partizana, ki je še malo prej pazljivo delil udarce, sedaj pa je nemočen stal, gledal in premišljal: bratstvo, edinost...

Jokajočega fanta so vrgli v silos, nas pa nagnali predčasno spat.

(Sledi v prihodnji številki.)

Če bomo hoteli kot narod iti varno in trdno naprej, se bo treba vrniti na začetek v leto 1941 in odločno pogledati resnico, kako se je začelo. Poiščimo tista dejanja, ki so povzročila začetek nasilja in šele to nasilje – odpor!

Po Cankarju

*Naše delo je knjiga ljubezni -
Odpri jo domovina, da boš videla,
kdo ti je pravičen sin!
Dali smo ti, kar smo imeli:
Če je bilo veliko ali malo -
Bog je delil, Bog razsodil!
Dali smo ti svoje srce in svoj razum,
svojo fantazijo in svojo besedo,
dali smo ti svoje življenje -
Kaj bi ti še dali - o domovina!*

FOJBE

Odkar se zgodovinarji ukvarjajo z našo polpreteklo dobo se vsa dogajanja prepletajo z neznankami in zamegljeno ugibajo kaj in kako naj bi bilo. Zgodovinarje bi lahko delili v tri vrste:

One, ki prikazujejo revolucijo in nasilje kot nujo v tem boju, zato je vse opravičeno za zadnji namen: svoboda revoluciji!

So drugi z nasprotne strani, ki ločijo komuniste in partizane. Komunisti so bili neznatna manjšina, ki pa je bila vodilna, pa uboga raja, ki je mislila pošteno, delala pa je nepošteno.

In tretji, ki dogodke in ljudi imenujejo tako, kot smo jih imenovali v času revolucije. Zanje ni problem pokazati situacijo črno belo, z ene ali druge strani. Nimajo problemov nejasnosti z izgovorom, »da bo čas osvetlil dogodke.« Z eno besedo, so objektivni. Žal so te vrste zgodovinarji starejši – očitvidci, zato so že zelo redki.

V sredo zvečer 16.febr. smo gledali na TV »Omizje.« Program je bil italijanski film »Srce v breznu.«

Pričakovali smo, da bomo videli »srce« in »breno« ter storilce tega zločina.

Srce in brezno smo videli, tudi storilce smo videli, saj jih poznamo že 60 let in še več.

Pri nas pa se vse plete okoli fašizma in maščevanja Jugoslovanov (ne slovenskih komunistov) proti fašističnemu nasilju. Nobeden navzočih pa ni vsaj omenil, da so partizani leta 1943 jeseni spremljali propadlo italijansko vojsko domov, da bi se ji ja nič hudega ne zgodilo. Še več, nekaj sto italijanskih fašistov, ki so požigali naše vasi, streljali talce in gonili ljudi v internacijo, so partizani vzeli v svoje enote, da so se ti z njimi borili za »smrt fašizmu in svobodo narodu!«

V filmu nihče ne dolži Slovencev. Dolžijo jugoslovanske in italijanske komuniste.

Demokratični Slovenci nimamo nič s fojbami in kraškimi jamami, to je bila komunistična »rešitev«, za množice aretiranih in pomorjenih!

Albert Svetina pravi: Že pred prihodom internacionalnih komunističnih čet v Trst, je imela tržaška Ozna pripravljene sezname likvidacij Italijanov in Slovencev. In to je bilo potem Mačkovo krvavo opravilo. S fojbami so komunisti »očistili« teren.

Dokler ne bomo obsodili vse »izme« enako odločno, toliko časa ne bomo prišli do zgodovinske resnice! Ravno to pa je vseskozi prizadevanje komunistov.

Condor

»Ko so poraženi italijanski vojaki leta 1943 razoroženi zapuščali Slovenijo jim partizani niti las niso skrivili na glavi. Narod jim je uslužno kazal pot v njihovo domovino.«

Lado Ambrožič - Novljan

Kateri narod naj bi to bil? Komunistem, ki je vseskozi kolaboriral z Italijani.

Iz proslave v Midlandu - Kanada

Kardinal LOJZE AMBROŽIČ

V Torontu so proslavili lep življenjski jubilej. Nadškof in kardinal Lojze Ambrožič je proslavljal 75. rojstni dan.

V lepem romarskem kraju – Dobrovi je Lojzek preživel svojo mladost. Bil je drugi od sedmih otrok v družini očeta Alojza in matete Helene. Mirno je potekala njegova mladost do maja 1945, ko so internacionalne komunistične horde vdrle v našo zemljo in s tiranijo »osvoboditeljev« zamenjali tiranijo okupatorja. Ambrožičevi so se zlili v reko tisočev slovenskih beguncev, ki so iskali rešitev pred nasilniki.

V avstrijskih begunskih taboriščih so dobili skromno zavetje v angleški okupacijski coni. Tu je Lojze obiskoval gimnazijo, dokler se ni družina septembra 1948. izselila v Kanado. S tem je bila rešena strahu, da jo Angleži vrnejo v mučenje in smrt partizansko Jugoslavijo, kakor toliko tisočev slovenskih vojakov in civilistov, žena deklet in otrok.

V zadnjih letih se je kardinal Lojze Ambrožič večkrat vrnil v Slovenijo, posebno rad se vrača v svojo rojstno Dobrovo.

Čestitkam k visokemu jubileju se pridružuje tudi Tabor, Zveza in Konzorcij z željo, dragi naš Kardinal, da bi te Bog ohranil še dolgo med nami in te podpiral v Tvoji težki službi, da boš nam še dolgo svetilnik na kanadskem severu.

MED NAMI

SLAVKO JANEŽIČ – 80 letnik

Na novega leta dan 2005 je v krogu svoje družine in prijateljev Slavko praznoval visoki jubilej.

Slavko Janežič je bil rojen v naši lepi Dolenjski, v zgodovinskem kraju v Stični. V pošteni krščanski družini je bilo 5 deklet in 7 fantov.

Ko je »osvobodilna fronta« pričela z nasiljem in umori nad narodom je čeprav mlad, toda odločen Slavko spoznal, kje je njegovo mesto. Komaj sedemnajstleten je pristopil k fantom - vaškim stražarjem, ki so bili odločni braniti življenja in vasi pred rdečimi nasilniki.

Septembra 1943 je srečno prišel v Ljubljano in takoj pristopil k domobranski vojski. Bil je poslan na postojanko v Devici Mariji v Polju, januarja 1944 pa je bil poslan k primorskim domobrancem in se kot častnik - poročnik ob koncu vojne z domobranci umaknil v Italijo.

Življenje v begunskih taboriščih po Italiji je bilo polno negotovosti in dvomov, zato je Stanko želel čim prej zapustiti Italijo. Tako je že leta 1946 emigriral v Argentino, kjer se je izučil za Tool + Die inženirja.

Njegov nemirni duh, ga je gnal naprej in tako se je odpravil in poskusil v Avstralijo. Tam se je poročil s prikupno deklico, Jožico Vekar. Toda Stanko tudi v Avstraliji ni obstal. Z ženo sta se odločila, da bosta poiskovala v Združenih državah Amerike. Ustavila sta se pri slovenski skupini ob Milwauškem parku. Tu sta se umirila.

Žena Jožica je napisala zanimivo knjigo »Pepcas struggle,« v kateri je popisala svojo težko mladost.

V Milwaukee sta se za stalno naselila in zgradila lep, prijeten dom, kjer se jima je rodila hčerka Patricija. Slavko se je zaposlil pri »General Motors.«

Pri podjetju je ostal vse do svoje upokojitve leta 1989.

Slavko je družaben in delaven član naše skupnosti v Milwaukee. Za razvedrilo je vedno rad kegljal na športnem prostoru.

Po vsem prestanem ni več tako trdnega zdravja, rad pa se razvedri z delom na vrtu in v sadovnjaku. V veliko veselje pa je družini vnukinja Michelle.

Slavko, še na mnoga leta! Tvoji soborci in prijatelji

Društvo Tabor Milwaukee

JOŽE CIMERMANČIČ

Zopet je nas zapustil odločen in zaveden domobranec, v svojem 84 letu starosti. Jože je bil kmečki fant, doma iz Stopič pri Novem mestu. Bil je najstarejši v veliki družini šestih otrok.

Jože je spoznal lažno vabo OF, ki je obljubljala bratstvo in enakost, sejala pa teror nasilja. Zato je bil med prvimi, ki je prijel za orožje v obrambo proti nasilniku.

Služil je v vaški straži in v domobranstvu, kjer je preživel angleško izdajstvo. Uspelo se mu je rešiti.

Po štirih letih življenja v begunskih taboriščih je emigriral v USA in se naselil v Milwaukee. Tu je srečal svojo družico Tončko Kraljič in se poročil. Ustvarila sta si lep dom, v katerem se jima je rodila hčerka Mary, ki je bila v veselje srečnima zakoncema.

Jože je bil zaposlen pri »Allis Chalmers,« kjer je dočakal upokojitev. Bil je mirnega, tihega značaja. Ljubil je svojo družino, rad pa je hodil tudi v naravo, med rože in živali, ki jih je opazoval in imel rad.

Jože je bil umetnik – rezbar. Izrezoval je dovršeno dobro vse mogoče figure. Rad se je sprehajal po parku Triglav, opazoval in delal načrte. Ob požaganem deblu se mu je porodila ideja, ki jo je uresničil in ustvaril umetnino. Izklesal je tudi »živega« medveda v naravni velikosti. Pred dvorano pri velikem hrastu je upodobil originalnega muzikanta. Za leto 2000 je postavil slavolok z napisom: »Živeli Slovenci!«

Zavedal se je, da se mu leta vse hitreje nabirajo, vendar je ostal mlad do konca. Pri jezeru, kjer se poleti sonči in koplje mladina, je v debeli hrast z dletom zasekal verz v opomin: »*Kar ste danes vi, smo enkrat bili tudi mi.*«

Za park Triglav je Jože naredil več močnih hrastovih klopi.

Naše društvo mu je za vse delo hvaležno.

Dragi Jože, pred petimi leti si premagal nevarno bolezen, raka in upali smo, da boš še dolgo med nami. A kratka so bila ta leta, ki so ti bila odmerjena in zapisana v knjigi življenja.

Odpočij se, dragi naš Jože v tej zemlji, ki si jo vzljubil, ki ti je dala svobodo in kruh.

V imenu društva Triglav in društva Tabor izrekam tvoji ženi Tončki in hčerki Mary naše globoko sožalje.

Od dragega Jožeta smo se v pogrebem zavodu dostojno in pristrčno poslovili.

Franjo Mejač

Dne 2. febr. t. l. je umrl

Major PAUL H. BARRE - Rešitelj Slovencev

Z majorjem ob njegovi 90-letnici.

DAROVALI SO

Tiskovni sklad

Društvo Tabor Toronto Can.	\$ 200.-
Planinšek Jakob Can.	\$ 7.-
Ivo J. Bergant Can.	\$ 30.-
Frank Zidar	E 10.-
Jože Avguštin	E 30.-
Nace omahen	\$ 30.-
John Hainrihar	\$ 30.-
Jaka Grum	\$ 30.-
Polde Omahen	\$ 20.-
Olga Kalar, v spomin na moža	
Ludvika	\$ 20.-
Edward Veider	\$ 10.-
Dr. Milan Pavlovčič	\$ 5.-
Francka Košir	SIT 3.000.-
Jožica Šušteršič	SIT 10.000.-
Ivanka Urbančič	SIT 500.-

Za Rožmanov dom

Tabor Cleveland	\$ 200.-
Dr. Frank Lukež M.D.	\$ 160.-
Katy & Lojze Burjes	\$ 20.-
Polde Omahen	\$ 20.-
Mr. & Mrs Danilo Krajnc	\$ 10.-
Milan Zajec	\$ 10.-

Dar društvu

John Hainrihar	\$ 50.-
Nace Omahen	\$ 50.-
Poldi Bojc, v spomin na moža	
Jožeta	\$ 20.-
Polde Omahen	\$ 20.-
Branko Pogačnik	\$ 10.-
Milan Zajec	\$ 5.-
N.N.	\$ 5.-

Prisrčna hvala vsem darovalcem. Bog vam povrni v sreči, uspehu in zdravju!

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov.

TABOR je last zveze DSPB - TABOR

Mnenje Tabora predstavljajo članki, ki so podpisani od Glavnega odbora.

Tabor izdaja konzorcij.

Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila.

• • •

TABOR is the voice
of the Confederation of the United Slovene Anticommunists.

• • •

TABOR es el órgano
de la Confederación de los Anticomunistas Eslovenos Unidos.

• • •

NAROČNINA (letna):
Za Slovenijo 5.000 SIT.
Za vse druge države 20 USA dolarjev.

• • •

*Dopise, članke, poročila in nakazila
pošiljajte na naslov konzorcija:*

Ivan Korošec,

Štula 23

1210 Ljubljana Šentvid

Slovenija.

E-mail: ivankorosec@hotmail.com

• • •

Glasilo Tabor ureja uredniški odbor

Tehnični urednik: Andrej Gale

Lektorica: gospa Mira Šekoranja

Tiskovna poročila: dr. Peter Urbanc

Konzorcij: mag. Ivan Korošec

Tiskarna: Rudi Mišmaš, Šmarje Sap

***Slovenija draga, Tvoji smo!
S Teboj praznujeva Tvoje slavje
s Teboj čutiva Tvojo bolečino!***

• • •

***ALISON in OLIVIJA SLOVENSKI ROŽI NA TUJIH TLEH.
(Vnukinji našega vrlega soborca Filipa Oreha)***